

„Ze is onderdeel, afdeeling, compartiment, of om liever organisch te spreken, ze is lid of cel van de ééne ondeelbare kerk van Christus, en ontvangt als zodanig haar licht, haar liefde, haar leven rechtstreeks uit Hem. Ze zou dus kerk blijven, ook al vielen alle andere lokale kerken, waarmee ze verbonden is, weg. Ze bestaat niet doordien, noch ook omdat de nationale kerk bestaat, maar eenvoudig omdat het leven Christi in haar openbaar wordt. Wel mag dus gezegd, dat ze een deel is van de algemeene, catholieke, heilige kerk op aarde, maar nooit dat ze een compartiment of afdeeling is van eenige kerkengroep op aarde. Immers, niet zij ontstond, doordien die groep bestaat, maar omgekeerd die groep ontstond, doordien de kerken van Amsterdam, van Rotterdam, Utrecht, enz., eerst zelf onafhankelijk van elkaar bestonden, en nu niet elkander in verband en verband traden. Niet, dit versta men wel, alsof dit verband en verband niet noodzakelijk ware, en goede kerken door den drang des levens en der liefde hier niet vanzelf toe komen zullen, maar in dien zin, dat het bestaan der kerk altoos aan het bestaan van het kerkverband voorafgaat en het kerkverband uit de kerken geboren wordt. Omgekeerd slechts bij hooge exceptie.”

Wanneer die kerken in onderling verband treden, ontstaat een kerkenbond, een confederatie van kerken. Kuyper spreekt van „bondgenootschappelijke kerken” (p. 157). De plaatselijke kerken verliezen hierbij niets van hun macht. Integendeel het kerkverband dient juist om de rechten en de macht der plaatselijke kerken te beschermen en tot volle ontplooiing te brengen.

Over het karakter van dat kerkverband schrijft Kuyper nu het volgende (p. 34):

„de hier gegeven voorstelling, dat de plaatselijke kerk de primaire openbaring van de gemeente Jesu Christi is, en de klassen en landskerken eerst secundair door federatie van deze lokale kerken ontstaan, wordt niet algemeen gedeeld.

Van de Independenten en Congregationalisten spreken we hier nu niet, zoomin als van de Roomsche kerk. Te meenen toch, gelijk de Independenten doen, dat elke kring, elke congregatie, een organische kerk-eenheid is, of ook gelijk de Roomsche, dat de organische kerkeenheden eerst in de wereldkerk geopenbaard wordt, is een dwaling, die onder ons door niemand bepleit wordt.

Maar wel dient het gevoelen getoetst van hen, die oordeelen, dat onze landskerk een organische eenheid vormt en de klassen en lokale kerken slechts als deelen of cellen in deze organische eenheid bestaan.

Gelijk boven reeds gezegd is, wordt dezerzijds volkomen toegegeven: 1o, dat het Independentistische denkbeeld, alsof elke congregatie of elk kerspel als organische kerkeenheden kon optreden, verwerpelijk is; 2o, dat de samenhang der kerken van een zelfde natie niet aan wilkeur is overgelaten, maar beschikt en bescheiden is in het bestel van woningen en steden, in de eenheid van een gemeenschappelijk verleden, in den drang der liefde en der gemeenschap, en bovenal gegrond ligt in de eenheid van het lichaam Christi waarvan alle lokale kerken de openbaringen zijn; en 3o, dus ook dat, stel al het confederatieve kerkverband werd voor een tijdlang verstoord, desniettemin de lokale kerken van eenzelfde natie, ook zonder verband in het zichtbare, wel terdege bij elkander hooren en hoe eer hoe beter weer tot verband dienen te komen.

Beweerd daarentegen wordt dezerzijds: 1o, dat elke lokale kerk in zichzelf het wezen eener kerk bezit; 2o, dat het uiterlijk verband in rechten met andere kerken niet anders dan door confederatie tot stand komt; en 3o, dat het organische geheel alleen gevormd wordt door de onzichtbare kerk, terwijl in deze onzichtbare kerk de lokale kerken de organisch samenstellende deelen, en de klassen en nationale kerk slechts de organische groepen zijn.”

Toen dan de Heere ook Zijn Kerk tot reformatie wilde brengen in de zestiende eeuw, gaf Hij het den Vaders in het hart om zonder aarzeling en onverwijld weer tot de lokale kerk terug te gaan en uit deze lokale kerken het kerkverband voor land en volk weer te doen herleven.

Zij deden dit, want zóó leerden ze uit de Heilige Schrift. Want

„wat alles afdoet, de Heilige Schrift geeft hier beslissend getuigenis, en dat wel op tweeërlei wijs:

Ten eerste doordien de heilige Apostelen alle plaatselijke formatie als ekklesia of kerk erkennen, en steeds spreken van de ekklesia of kerken. Nooit daarentegen van een zichtbare ekklesia of kerk als begrip van uitwendig organische kerkelijke eenheid. Zij richtten zich tot de kerk van Rome, tot de kerk van Corinthe, maar schrijven tals ekklesiastis tals Galatias, d.i. tot de kerken van Galatië. Zelfs de kerken van deze ééne provincie vat Paulus dus niet als uitwendig organische eenheid, maar als organische formatie met eigen zelfstandigheid.

En ten tweede, nergens is in de schriften der heilige Apostelen een spoor van te ontdekken, dat zij de opsmelting van de plaatselijke kerken in zekere nationale eenheid als voorwaarde voor het behoud en het wezen eener kerk stellen.

En wat nog sterker spreekt, als de Heere Jezus zelf in Openbaringen II en III aan den heiligen Apostel Joannes zeven brieven geeft voor de zeven ekklesiast d.i. kerken in Klein-Azië, vertoont de Heere wel de organische eenheid van het zevental in de eenheid der zeven lichten op den kandelaar, maar de kerken zelve worden als op zichzelf staande toegesproken; van een uitwendig verband met elkaar wordt heur wezen als kerk geen oogenblik afhankelijk gesteld; en daarentegen wordt elke plaatselijke kerk uitdrukkelijk als ekklesia tou Kuriou d.i. een kerk des Heeren erkend.

Op deze gronden meenen we derhalve, dat Schrift, historie en juistheid van begrip onderscheiding er zich tegen verzetten, om aan de plaatselijke kerken als zodanig het wezen van een kerk te betwisten.

En kan dit heur niet betwist, zoo staat het dan ook vast, dat de kerkeenheden, waarvan we hebben uit te gaan, niet in wereldkerk, noch ook in landskerk of klassen, maar uitsluitend in de lokale kerk gegeven is.”

Ook het volgende stuk is van belang. Het is uit § 32: „Hoe een kerk in verband treedt met andere kerken” (p. 77 v.v.):

„Een kerk mag niet op zichzelf blijven staan, daar zij niet de kerke Christi is, maar slechts een openbaring van de kerke Christi op ééne enkele plaats. Vergaderingen in andere plaatsen, die insgelijks openbaringen van hetzelfde lichaam Christi zijn, hooren dus bij haar en zij bij deze. Hieruit spruit de stellige verplichting tot correspondentie met andere kerken binnen de perken van het mogelijke. Die verplichting ontstaat intusschen dan eerst, als in andere plaatsen de kerke Christi tot zodanige openbaring is gekomen, dat ze als kerke Christi herkenbaar is. Is dit niet het geval, dan kan een kerk er geen correspondentie mee aangaan. Verliezen de kerken elders dat karakter, dan moet ze er de correspondentie mee afsnijden. Eenheid van belijdenis is de onmisbare grondslag, waarop alle kerkelijke correspondentie, en dus ook alle kerkverband, moet staan.

Waar nu zodanige eenheid van beginsel gebleken is, en alzoo door correspondentie kerkverband moet gezocht, daar behoort dit kerkverband ten doel te hebben: 1o, het uitspreken van de gemeenschappelijke belijdenis der kerken, en het behandelen van gravena daartegen; 2o, het regelen van den gemeenschappelijke eeredienst en leerdienst; 3o, het onderhouden van weerkering toezicht op elkander; 4o, het gemeenschappelijk verdedigen van de rechten der kerken tegenover derden; 5o, het uitwijzen van geschillen tusschen de kerken onderling; 6o, de verzorging van den Dienst des Woords, door het oprichten, indien noodig, van kweekscholen, het keuren van candidaten, het approberen van beroepene Dienaren en ontslaan van weggangende, enz.; 7o, het regelen van den overgang van lidmaten uit de ééne in de andere kerk, 't zij voor de bediening van den H. Doop, 't zij voor die van het H. Avondmaal, door dusgenaamde attestatie; en 8o, het onderhouden van de gemeenschap door afvaardiging van deputaten naar elkaanders vergaderingen...”

Dit kerkverband of deze correspondentie met andere kerken staat onder het bestuur van een Synode, maar overmits niet alle kerken, die saam in correspondentie staan op de Synode saam kunnen komen, heeft men van ouds en terecht de naburige kerken streeks-gewijze nog in kleinere kringen saamgevoegd onder den naam van Classis. Op deze Classis behooren alsdan alle kerken van de streek saam te komen, als vrije geconfedereerden of gefunierden; doch naardien nu de geheele kerk, en zelfs heur kerkeraden, niet in volen getale verschijnen kunnen, komen alleen de Dienaren saam met de ouderlingen. Deze behooren niet hoofdelijk, maar kerksgewijze te stemmen, onder leiding van een moderamen, dat voor elke vergadering gekozen wordt en wegvallt als de vergadering sluit. Is er geen classis saam, dan bestaan er niets dan naast elkander liggende kerken, en elk denkbeeld van eenig duurzaam bestuur of moderamen moet als inkruispeel van pauselijke tirannie uit de kerke Gods geweerd blijven. Wel kan de classis deputaten committeren, maar nooit anders dan met bepaalde lastgeving. Dus nooit een commissie, die als een soort college zou beraden en besluiten, maar losse gecommiteerden, die den last der classis uitvoeren, zonder meer.”

Met de provinciale en generale Synoden staat het precies als met de classes. Geheel dezelfde regel wordt gevolgd.

„Ze komen en ze gaan, zonder eenige Synodale Commissie of eenig Synodaal moderamen achter te laten, en worden tekenmale saamgeroepen door een kerk of classis, die daartoe opdracht ontving; benoemen dan hun moderamen en ontslaan dit, als ze uiteengaan; gecommiteerden worden belast met de uitvoering der besluiten, mits voor een bepaalde zaak en met bepaald mandaat; en deze gecommiteerden doen dan eerst verslag als de Synode opnieuw saamkomt.”

ZENDING EN EVANGELISATIE

Dr H. Bergema.

Reeds hebben onze lezers kunnen lezen, dat Dr H. Bergema de plaats van den ons ontvallen zendingsredacteur Ds J. D. Wielenga gaat innemen. Wij verheugen ons daarover ten eerste, en hopen dat Dr Bergema naast de andere voor de rubriek „Zending en Evangelisatie” aangewezen medewerkers zijn volle kracht aan ons blad zal kunnen wijden.

Dr Bergema heeft reeds gedurende vele jaren getoond, principiële en zaakkundige voorlichting te kunnen geven inzake zendingsvragen; en bovendien toonde zijn dissertatie, waarop hij dezer dagen aan de Vrije Universiteit mocht promoveeren, dat zijn uitgebreide kennis zoowel tot het trekken van zuivere lijnen als tot het bijeenbrengen van interessant feitenmateriaal hem in staat stelt. Wij wenschen onze nieuwe medewerker ook van deze plaats hartelijk geluk met zijn promotie en vertrouwen, dat de afstand tusschen Indië en het vaderland niet belemmerend inwerken zal op zijn medewerking aan ons blad.

K. S.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

De Synode in Amerika wederom in zitting.

III.

Met groote letters verkondigden onze Amerikaanse bladen onlangs, dat CREEDAL REVISION, Revisie der Belijdenis, aan de orde van den dag was ter Synode der Christian Reformed Church. Dat was natuurlijk om reclame te maken, of liever om speciaal de aandacht te vestigen op het betreffend artikel. Nu, zoo erg is het gelukkig niet onder ons. We zijn nog steeds trouw aan de oude Gereformeerde Belijdenis. En toen schrijver dezes enkele jaren geleden speciale studie maakte van onze Belgische Confessie, om het resultaat ervan neer te leggen in zijn „Reformed Confession Explained”, in 1929 uitgegeven, was hij vaak met verwondering vervuld vanwege den rijkdom van den inhoud onzer Geloofsblijdenis. En, zooals we zeiden, we houden gelukkig nog aan haar vast.

Maar wat dan dat opschrift in de dagbladen? vraagt de lezer. Waar rook is moet vuur wezen. Wees geduldig, lieve lezer. Het gold in dit geval slechts de meer nauwkeurige beschrijving van die beroemde (en in sommige kring beruchte) uittaling van Artikel XXXVI omtrent het gezag, of liever de taak der overheid betreffende de religie. In den oorspronkelijken tekst in de Nederlandsche taal luidde Artikel 36, zooals men weet, betreffende de overheden: „En hun ambt is niet alleen acht te nemen en te waken over de Politie, maar ook de hand te houden aan den heiligen Kerke-dienst; om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valschen godsdienst, om het rijk des Antichrists te gronde te werpen, en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen”, enz.

De Amerikaanse Synode van 1910, erkennende dat de leering aangaande vrijheid van godsdienst en aangaande den plicht der overheid om den valschen godsdienst uit te roeien, zooals vervat in dezen zin, niet in overeenstemming geacht kon worden te zijn met de Heilige Schrift, voegde aan dit Artikel een verklarende noot toe. De Synode van 1938, zich aansluitend aan het oordeel van de Synode van 1910 inzake het onbijbelsche van de leering vervat in dezen zin, sprak uit dat er een conflict bestond tusschen de bewuste clausules in dezen zin en de in 1910 aan dit Artikel toegevoegde noot, en besloot om, met schrapping van de noot, zodanige wijzigingen in het Artikel zelve aan te brengen als in de hier geboden lezing te vinden zijn.

En welke is de lezing door onze Synode met algemeene stemmen aangenomen? De volgende:

Artikel XXXVI. (Van het ambt der Overheid.) „Wij gelooven, dat onze goede God, uit oorzaak der verdorvenheid des menschelijken geslachts, Koningen, Prinsen en Overheden verordend heeft; willende dat de wereld geregeerd worde door wetten en politien, opdat de ongebondenheid der menschen bedwongen worde en het alles met goede ordinarie onder de menschen toega. Tot dat einde heeft Hij de Overheid het zwaard in handen gegeven tot straffe der bozen en bescherming der vromen. En hun ambt is, niet alleen acht te nemen en te waken over de Politie, maar ook de hand te houden aan den Heiligen Kerke-dienst, en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen, het Woord des Evangelies overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geëerd en gediend worde, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt. Voorts, een ieder, van wat qualiteit, conditie of staat hij zij, is schuldig zich den overheden te onderwerpen, schattingen te betalen, hun eere en eerbied toe te dragen, en hun gehoorzaam te zijn in alle dingen, die niet strijden tegen Gods Woord; voor hen biddende in hunne gebeden, opdat hen de Heere stieren wille in alle hunne wegen, en dat wij een gerust en stil leven leiden in alle Godzaligheid en eerbarmheid. En hierin verwerpen wij de Wederdoopers en andere oproerige menschen, en in het gemeen alle degenen, die de Overheden en Magistraten verwerpen en de Justitie omstooten willen. Invoerende de gemeenschap der goederen, en verwarren de eerbarmheid, die God onder de menschen gesteld heeft.”

Het zal den lezer blijken dat bovengenoemde lezing overeenstemt met die welke de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland aannam in 1905.

Men zie hier weer opnieuw het bewijs in, dat ons doel is om ons zoo nauw mogelijk aan te sluiten aan de bovengenoemde kerken van het nog steeds dierbaar Nederland. Betreffende de leer. En zooveel mogelijk ook in de praktijk. Maar noodgedwongen zijn er afwijkingen in het laatstgenoemde opzicht. Vanwege onze groote afstanden enz. enz. Dat komt vooral uit in onze regelingen betreffende zendingsarbeid. Die staat bij ons tegenwoordig in het teken der centralisatie. We hebben nu b.v. voor onze evangelisatie, of zooals wij het noemen, Home Missions, een centrale commissie, voor heel onze groep. En

verbonden meenen „Missionar nemend van Zoo noe ons Calvin „president „ger hadde een roetez bel land een roetez de ervarin beter „we ken cirke hart ons zoowat a Van fr sproken lijkt — c Vadersen l ouderlinge mannen s gen te org versterken Board-bes paganda te Bond van te houden opwekking idealen v visie der l haalt „N heeft de J tus te er niet het „danig bui zoover he de uitlegg der belid Doeh, h bestaan te gingen D niet ten Baalen ter om zoekt aan den k ken eenm predikant. jeugdsecr taresse vc „Bouwen eener jon lijk werk land ons jaren wel of dat d schade) v jong en c

Grand

STE

Hooggen

Uit de Dr

van de u

Gereform

beweging

Beweging

ling van

Deze uit

van den

en nuttig

lijke uitsp

aan deze

piële uits

sondere b

belangstell

Wij Ned

ook niet b

en daar o

Gezien

tegenover

Beweging

zeker haat

te zijn, da

een bepaal

optreden, c

Maar da

land het

Beweging

schijnt, spi

over haar

in de eerst

geacht we

Geachte

spraak der

stelde.

Vanwaar

Oxford Gro

ook veel

hier Gere

deden en

van welk

nen verwa

Mij blij

dat Gerefo

lijke beye

afkeuren,

maar toch

In zitting.

onze Ameri-
EDAL REVI-
orde van den
in Reforme
me te maken,
e vestigen op
g is het ge-
steeds trouw
nis. En toen
speciale studie
e, om het re-
Reforme
29 uitgegeven,
uld vanwege
Geloofsbelij-
den gelukkig

de dagbladen?
vuur wezen.
t in dit geval
lijving van de
beruchte) uit-
het gezag, of
de de religie,
Nederlandsche
weet, betref-
is niet alleen
Politie, maar
iligen Kerke-
alle afgoderij
lijk des Anti-
et Koninkrijk
n", enz.

1910, erken-
heid van gods-
overheid om
n, zooals ver-
neming geacht
chrift, voegde
t toe. De Syn-
t het oordeel
t onbijbelsche
rak uit dat er
uste clausules
Artikel toege-
drapping van
Artikel zelve
den lezing te

Synode met
e volgende:
der Overheid.)
t, uit oorzaak
ten geslachten,
ordend heeft;
rde door wel-
heid der men-
es met goede
Tot dat einde
n handen ge-
cherming der
acht te nemen
ook de hand
dienst, en het
oen vorderen,
e doen predi-
en gediend
biedt. Voorts,
e of staat hij
onderwerpen,
eerbied toe te
n alle dingen,
ed; voor hen
hen de Heere
n dat wij een
dzaligheid en
vij de Weder-
den, en in het
den en Magi-
stooten willen.
deren, en ver-
ader de men-

ovengenoemde
de Generale
ten in Neder-
bewijs in, dat
ogelijk aan te
erken van het
etreffende de
le praktijk.
kingen in het
ize groote af-
l uit in onze
id. Die staat
der centra-
onze evange-
ome Missions-
ze groep. En

verbonden aan haar is een zendeling in alge-
meenen dienst. Of, zooals wij dat hier noemen,
„Missionary at large", zoowat de functie waar-
nemend van een missionair superintendent.

Zoo noemden we reeds het feit, in verband met
ons Calvin Seminary, dat aan haar hoofd een
„president" staat, een blijvend functionaris. Vroe-
ger hadden we hier, à la Nederlandsche usantie,
een roterend rectoraat. Wellicht dat zooiets in
het land der Vaders excellent „werkt". Evenals
een roterend synodaal scribaat. Maar hier leerde
de ervaring, dat een meer blijvend functionaris
beter „werkt". Die in Nederland tot de betrok-
ken cirkels behooren, zullen misschien in hun
hart ons gelijk geven. De menselijke natuur is
zoowat dezelfde allerwege. „Sapientia sal".

Van functionarissen in algemeen dienst ge-
sproken — er komt nog een ander bij, naar het
lijkt — een jeugd-secretaris. In het land der
Vaders had men (of heeft men nog?) jeugd-
ouderlingen. Enkele kerkengroepen hebben zulke
mannen speciaal afgezonderd om jeugdverenigingen
te organiseren, om bestaande verenigingen te
versterken, om Ringen te organiseren, om het
Board-bestuur met raad en daad te dienen, om pro-
paganda te maken voor onze Nationale Federatie, of
Bond van Jongelingsverenigingen, om toespraken
te houden plaatselijk, classicaal en synodaal, tot
opwekking van belangstelling in het werk en de
idealen van de Federatie. En dat onder super-
visie der kerk. Zooals men Dr H. H. Kuyper aan-
haalt: „Naar eisch der Gereformeerde beginselen
heeft de Jongelingsvereniging de Kerk van Chris-
tus te erkennen... Het toezicht der Kerk geldt
niet het geheele verenigingsleven, dat als zoo-
danig buiten haar sfeer ligt, maar alleen voor
zoover het de zaken der religie aangaat, met name
de uitlegging van Gods Woord en de handhaving
der belijdenis".

Doch, helaas, in de bijna 300 kerken onze groep
bestaan tot hiertoe slechts 92 Jongelieden-vereni-
gingen. Dat moét noodig beter worden, „opdat wij
niet ten staarte worden", zooals Dr J. K. van
Baal ter Synode Dr van Rante aanhaalde. Daar-
om zoekt men den steun der Synode om het zaakje
aan den loop te krijgen door een collecte in de ker-
ken eenmaal per jaar. De jeugdsecretaris is geen
predikant. Gaat het goed met den (mannelijken)
jeugdsecretaris, dan zal er wel spoedig eene secre-
tarisse volgen voor onze meisjesverenigingen. In
„Bouwen en Bewaren" noemden we den naam
eener jonge dame, Mej. Timmer, die reeds loffe-
lijk werk verricht in deze lijn. Zal men in Neder-
land ons voorbeeld volgen — eerlang — na vele
jaren wellicht? Of alles terzijde schuiven? Maar —
of dat de beste methode is ten bate (niet ten
schade) van de belangen van Gods koninkrijk onder
jong en oud?

HENRY BEETS.

Grand Rapids, Michigan, 14 Juni 1938.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Hooggeachte Redactie,

Uit de Dagbladpers namen we ook in Nederland kennis
van de uitspraak van de generale vergadering der
Gereformeerde Kerken in Indië over de Oxford-Groep-
beweging en velen, die zich voor het optreden van deze
Beweging interesseerden, zullen met groote belangstel-
ling van deze uitspraak kennis genomen hebben.

Deze uitspraak toch bracht ons niet een uitspraak
van den een of anderen theoloog, welke, hoe noodig
en nuttig steeds, toch nimmer meer dan een persoon-
lijke uitspraak is, maar hier spraken de Kerken. Wat
aan deze uitspraak — in een enkel blad zelfs „princi-
piele uitspraak" genoemd — toch wel een zeer bij-
zondere betekenis geeft en dan ook met recht onze
belangstelling vordert.

Wij Nederlanders kennen Indië niet en weten dus
ook niet hoe de Oxford-Groep zich in Indië openbaart
en daar optreedt.

Gezien de tweërlei houding van onze Regeering
tegenover het optreden van de Nationaal-Socialistische
Beweging in Nederland en in Indië — waarvoor zij
zeker haar goede redenen heeft — blijkt het mogelijk
te zijn, dat Nederlanders in Indië, als aanhangers van
een bepaalde beweging, zich anders openbaren en anders
optreden, dan hun geestverwanten in Nederland.

Maar daarom dan ook juist — omdat wij in Neder-
land het optreden van de Oxford-Groep- of Buchman-
Beweging niet kennen en tweërlei optreden mogelijk
schijnt, spitsen we ons om te luisteren naar het oordeel
over haar door de Kerken in Indië. Zij toch moeten
in de eerste plaats tot beoordeling bevoegd en in staat
geacht worden.

Geachte Redactie, ik moet het uitspreken, dat de uit-
spraak der Indische Kerken mij wel zeer ernstig teleur-
stelde.

Vanwaar die teleurstelling? Omdat die Kerken in de
Oxford-Groep iets verkeerd zagen? Neen! Omdat zij er
ook veel goeds in zagen? Ook dat niet. Maar omdat
hier Gereformeerde Kerken een officiële uitspraak
deden en een Classis besloot, van welke uitspraak en
van welk besluit de Kerken m.i. niets dan onheil kun-
nen verwachten.

Mij blijkt daaruit, dat het mogelijk is in onze dagen,
dat Gereformeerde Kerken ten opzichte van een geeste-
lijke beweging, neen! zeggen, maar toch ook weer: ja!
afkeuren, maar toch ook weer goedkeuren; afwijzen,
maar toch ook weer toejuichen.

Nu zie ik zeer wel de mogelijkheid in of de wensche-
lijkheid soms, dat de Kerk zich over een bepaalde
beweging nog niet uitspreekt. Dat zij zich, om welke
redenen dan ook, haar oordeel nog voorbehoudt. Maar
dat een Gereformeerde Kerk met een persbericht komt,
waarin zij zich uitspreekt, zonder zich uit te spreken,
dat zij de schijn aanneemt leiding te geven, zonder
dit te doen, acht ik toch wel een zeer ernstig teken
des tijds, waarvoor ik niet nalaten kan met grooten
ernst de aandacht te vragen van allen, die onze Gere-
formeerde Kerken nog liefhebben.

De bezwaren van de Kerken in Indië, onder A. aan
het adres van de Oxford-Groep genoemd, hebben dan
toch maar op niets minder betrekking dan op: ten eerste,
het bestaan en voortbestaan der kerkelijke gemeenschap;
ten tweede, het werk van den Heiligen Geest in verband
met het geopenbaarde Woord Gods; ten derde, op het
niet tot hun recht doen komen van centrale geloof-
stukken; ten vierde, op een propaganda naar buiten,
die „licht" — dat is dus: gemakkelijk — tot on-
schriftuurlijke levenspraktijken aanleiding geeft.

Op grond van deze bezwaren wordt dan ook onder
D. uitgesproken, dat „de kerkeraden goed zullen doen
met de leden der kerken, die aan deze beweging deel-
nemen, op bovengenoemde bezwaren ernstig te wijzen
en, waar noodig, het deelnemen aan de beweging te
ontziden..."

De ambtsdragers in de Kerk van Christus, voorgelicht
door de „meerdere vergadering" zien zich hier dus hun
taak en roeping aangewezen, om te handelen overeen-
komstig Gods Woord in Hand. 17.

Maar behalve A. en D. bevat die uitspraak ook nog
een B. en C.

En nu stel ik mij voor, dat ik, als ouderling door
de uitspraak der Kerken daartoe gedrongen, mijn taak
aanvat en met vermaan, „waar noodig", tot de kudde
ga, die ook aan mijn zorgen is toevertrouwd. Ik wijs
de leden op die uitspraak en dring aan op onderwerping
daaraan. Ik wijs ze op die ernstige principiële bezwaren
tegen de Groep. Ik wijs ze op A. en D.

Maar dan komen die leden met dezelfde uitspraak,
maar dan met B. en C., en zij vragen: moogt gij, dienst-
knecht van Jezus Christus, mij vermanen omdat ik
meewerk in een beweging welke, naar de Kerken zelf
hebben uitgesproken, (B.) „er zoo grooten ernst mee
maakte de roepstem tot bekeering te doen uitgaan tot
de wereld"? Moet gij mij vermanen, zelfs deelneming
ontziden, aan een actie, die „veler consciëntie heeft
wakker geschud en het middel in Gods hand is ge-
weest om velen te brengen tot kennis van onzen Heere
Jezus Christus"? „die in ruimen kring verlevendigd
heeft de behoefte aan persoonlijke geloofsversterking
door Bijbellessen en gebed"? Moogt gij mij dat BE-
LETTEN?

Waarna hij mij dan toevoegt (C.): de Kerk acht „ver-
oordeelen van deze beweging voorhands niet verant-
woord", zijt gij, ouderling, dan meerder dan de Kerk?
En dan, ja, waarlijk, dan voegt hij mij, op aanstichting
van dezelfde uitspraak, ook dit steekhoudende nog toe:
Zie maar eens naar de gebreken in de eigen kring en
wees eens wat schuchterder, broeder!

Zoo sta ik dan, als ouderling gevolg gevend aan een
uitspraak van de Kerk, tegenover een gemeentelid, die
dezelfde uitspraak citeert.

REST ONS DUS NIETS ANDERS, DAN SAMEN UIT
TE MAKEN WIE IN DEZE VERMAANT MOET WORDEN,
HIJ OF IK.

Zoo ergens, geachte Redactie, dan is in deze uitspraak
toch wel „alle leiding zoek" en ik kan niet nalaten
neer te schrijven: o, vaders, op wien we ons voor en
te na beroepen, hoe hebt ge het klaar gespeeld met
die Remonstranten, die ook een centrale waarheid niet
tot haar recht deden komen, maar zich aan al dat
andere niet bezondigden en waardoor we toch heden nog
over zoo'n kostelijk belijdenisgeschrift beschikken.

Neen, geachte Redactie, dat is geen uitroep vol ironie,
maar dat is een uitroep van een ouderling, die de kudde
verscheurd ziet, omdat de leiders geen leiding meer
geven.

Laat de Kerk de Oxford-Groep tegenstaan OF niet
tegenstaan. Laat zij voorhands nog zwijgen en het
erkennen nog niet tot oordeelen in staat te zijn OF
om bepaalde redenen nog geen kerkelijke uitspraak
wenschelijk te achten. Maar ALS de Kerk spreekt, laat
zij dan de gemeente den weg wijzen en laat dan haar
ja, ja en haar neen, neen zijn.

Lisse.

G. RIETKERK.

Blozen?

Ook ditmaal lukt het me toch niet, te blozen, als
Ds H. Veldkamp in „Friesch Kerkblad" schrijft:

In „Het Handelsblad" van 28 Juni j.l. (Avondblad)
staat te lezen (in verband met de kwestie Oss): „Nog
steeds behoort het tot de goede gebruiken, er zich
in publieke organen van te onthouden stelling te
nemen in een zaak, welke sub judice is. In het-
zelfde verband noemt dit blad het overschrijden van
juiste publiciteitsnormen een „met voeten treden wat
goed en oirbaar is". Als dit geldt voor rechtzaken
in 't algemeen, dan in veel sterkere mate voor kerke-
lijke tuchtzaken. Ik denk hier natuurlijk aan het ge-
val-Drachten. Deze beschamende uitspraak van de
zoo veel geschimpte „neutrale pers" moge sommigen
doen blozen. Intusschen behoeft ik de uitdrukking „sub
judice" voor „De Reformatie" c.s. niet te vertalen. Voor
den eenvoudigen lezer zij opgemerkt, dat ze letterlijk
beteekent: onder den rechter, en dus zoo veel zeggen
wil als: terwijl de zaak nog in onderzoek is.

Tot zoover Ds Veldkamp.

Als ik hier blozen zou, dan zou het zijn vanwege
de al te groote eer, die hij ons blad gunt. Terwijl name-
lijk ons blad over de feiten, die in Drachten zich af-
gespeeld hebben, zoo goed als niets gezegd, en dan nog

steeds onder voorbehoud gesproken heeft (om dadelijk
tot de principiële vraag over de gaan), daar heeft
„De Heraut" zeer stellige, onvoorwaardelijke, mede-
deelingen gedaan uit het interne leven der kerk van
Drachten. Mededeelingen, die wij niet graag gepubli-
ceerd zouden hebben, en die alleen maar verraden, dat
sommigen in Bloemendaal verhaalden, wat in Drachten
„sub judice" was. Inzoverre deed „De Reformatie" dus
niet, wat „De Heraut" wel bestond. Maar Ds V. mént
nu eenmaal, dat ook „De Reformatie" uit Drachten
geklapt heeft met „De Heraut". Toch noemt hij dit
laatste blad niet expres. Natuurlijk mogen we nu
niet beweren, dat Ds H. Veldkamp vanwege partijdi-
gheid verzwijgt of vergeet, wat „De Heraut" publi-
ceerde. We moeten derhalve concludeeren, dat hij „De
Heraut" rangschikt onder de letters „c.s.", geplaatst
achter den naam van ons blad. Maar dat vinden we
te veel eer.

Overigens is Ds V. niet ter zake. Noch inzake de feiten,
noch inzake de rechtsvraag. Want, wat de feiten
betreft, „De Reformatie" besprak de kwestie Drachten
eerst, nadat de beslissing gevallen was, niet toen ze nog in onderzoek was (eerst
later kwam appél). En wat de rechtsvraag aangaat,
Ds V. redeneert alsof een kerkelijke samenleving onder
een „rechter" staat. Klanken, uit de periode van
Dr Geelkerken; maar die Ds V. zou vermeden hebben,
als hij met meer vrucht de artikelen van Prof. Greij-
danus had gevolgd, om van andere kerkrechtelijke voor-
lichting, die ons allen ten dienste staat, nu maar te
zwijgen. Er is hier geen „rechter", in den door Ds V.
bedoelden zin. Er zijn kerken, die elkaar tegemoet ge-
trede zijn, en die nu samen beraadslagen. Persoonlijke
kwesties van intiem aard zal men — niet omdat er
in de classicale stoelen rechters, doch omdat er in de
tuchtzaken personen gemengd zijn — in veel gevallen
niet mogen publiceren; een goede regel, waartegen
„De Heraut" zondigde. Maar de zaken van beginsel en
van kerkelijke praktijk gaan ons allen aan. 't Zijn
immers zaken van kerkverband? Zullen we, als
kerkrechtelijke fouten gemaakt worden, de kerken moe-
ten laten wachten tot... over zooveel jaar, als er generale
synode is, en de zaak meteen wordt afgedaan? En dat
op aandringen van dezelfde mensen, die ons komen
verzekeren, dat zij een onder wanbestuur zuchtende
kerk zoo snel mogelijk moeten te hulp komen (een
verwaarloosd „zusje", zei iemand, waaraan de andere
familieleden te hulp moeten schieten), desnoods onder
aanwending van machtsmiddelen, die niet door de be-
ginselen van het kerkrecht worden gedekt? De vrienden
van Ds V. mogen zoo'n „zusje" op hún manier te hulp
snellen, mogen het in de pers aan „alle zusjes" ver-
tellen — zonder opgave van motieven — en alle „zusjes"
zouden dan verder moeten zwijgen? Als instituut, en...
als organisme? Het zal niet gaan, Ds V.!

Ja, ja, van blozen en van den wereldlijken rechter
gesproken. Ik heb óók aan dien wereldlijken rechter
gedacht. Ik heb al eens vaak gezien, dat, als men bij
hém terecht komt, of in hooger beroep gaat, een vonnis
gevel wordt met publicatie van zijn rechts-
gronden. Want de zaak van het recht is een zaak
van Hem, bij Wiens gratie de koningen regeeren. En
de rechter is geen particulier persoon. Maar ik heb juist
deze week gezien, dat de particuliere synode,
die over de schorsing, vanwege de classis geschied, te
oordeelen had, in antwoord op ettelijke bezwaarschri-
ften, de motieven van haar besluit, ook waar
deze zuiver kerkrechtelijk van aard zijn, en
met persoonlijke tuchtkwesties van geenszins etc.
niets te maken hebben, huiten haar kort ver-
slag gehouden heeft. Ik heb, hoewel ik deze
motieven kende, en hoewel ons blad er op terugkomen
zal, opzettelijk gewacht met één woord er over te
schrijven, totdat ik zou hebben gezien wat de particu-
liere synode zou doen ten aanzien van de publicatie.
Helaas, ze heeft het kort verslag zoo kort gehouden, als
„maar kan. Inzake de rechtsgronden... geen woord!
Dat zou de wereldlijke rechter anders hebben opgeknappt,
Ds Veldkamp. Sub judice gaat het anders, én beter
toe. En dat nog wel, terwijl in de synodale commissie
ook Ds Veldkamp zit; dezelfde, die zijn pen nog al
eens in de inkt doopt, om tegen nietszeggende kerkelijke
verslagen ietwat spottend te toornen; dezelfde, die den
Gereformeerden Meisjesbond in zijn kerkblad lastig ge-
vallen heeft, door te verlangen, dat men van dien kant
maar eens wat meer publiceren moest over een per-
soonlijke aangelegenheid, die, ik weet niet
waarom, ineens Ds V. interesseerde. De meisjes moeten
délicate kwesties breed publiceren, en krijgen anders
van Ds V. een standje; maar de kerken mogen niet
eens vernemen, welke rechtsgronden een
synode heeft. Och, had Ds V. indertijd maar gedaan
zooals „De Wachter". Dit blad heeft royaal en eerlijk
den Meisjesbond zijn spijt betuigd over een opmerking,
op instigatie van Ds Veldkamp geschreven. Had Ds V.
zich ook tot die hoogte opgewerkt, hij zou misschien
ditmaal tusschen wel en niet voor publicatie in aan-
merking komende kwesties beter onderscheiden hebben...

Maar, ja, de onderscheidingen van Ds V. zijn me nu
toch ten eenenmale duister. Dezelfde broeder wreef zich
— 't is natuurlijk beidspraak — vergenoegd de handen,
toen Prof. Dr V. Hepp dingen, die „sub judice" waren
tot in een vierde brochure toe op zijn manier behandel-
de... Nu moet ik haast toch nog aan partijdigheid denken.
Overigens, een synode (particulier) moge al haar
rechtsgronden buiten de pers houden, ja zelfs een eere-
woord verlangen, dat bepaalde stukken niet zullen ge-
toond worden aan derden, zoodat ontvanger zelfs een
prae-adviseur der generale synode er buiten houden
moet, althans tot 1939 toe, het zal niettemin noodig